

โมเดล CIRCO เนเธอร์แลนด์ ปั้นคนทักษะสีเขียว

กรุงเทพธุรกิจ
บทความพิเศษ
ธัญมัย อนันตกรณวัฒน์

ในโลกที่มีความท้าทายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แม้บัณฑิตจะจบมาตรงสาย แต่ก็อาจยังไม่สามารถตอบโจทย์โลกยุคใหม่ได้เต็มที่ จากการสำรวจของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พบว่า ในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2568-2572) ประเทศไทยต้องการกำลังคนที่มีทักษะสีเขียวกว่า 1,087,548 ตำแหน่ง โดยเฉพาะในสาขาการบินและโลจิสติกส์ อีเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ยานยนต์สมัยใหม่ ดิจิทัล การแพทย์ครบวงจร เศรษฐกิจสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวสุขภาพ และเกษตรไบโอเทคโนโลยี

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ประเทศไทยจึงต้องการโมเดลใหม่ในการผลิตบุคลากร และเป็นที่มาของการจัดอบรม **CIRCO Professional Training Class** ครั้งแรกในประเทศไทย เพื่อป้อนเฉพาะคณาจารย์และนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยและบริษัทที่ปรึกษาภาคเอกชน 15 ราย ให้พร้อมมีเครื่องมือและองค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน ต่อยอดงานวิจัยไปสู่การสร้างต้นแบบธุรกิจที่ยั่งยืน เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน และพื้นที่ฝึกงานสำหรับนักศึกษาทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนา 400 ครูผู้สอน เพื่อนำความรู้ไปขยายผลสู่เยาวชนกว่า 30,000 คน

ดร.จุฑาทิพย์ มณีพงษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียนจาก CIRCO Hub Thailand แสดงความเป็นห่วงถึงผลการจัดอันดับความสามารถ

ในการแข่งขันประเทศของ IMD World Competitiveness Center ปี 2567 ที่แม้ไทยจะขยับขึ้นมา 5 อันดับ แต่ยังคงมีความกังวลเรื่องการพัฒนาด้านสะทอนจากตัวชี้วัดโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และการศึกษา เช่น สภาพแวดล้อมทางกฎหมาย เงินลงทุนด้านการวิจัยพัฒนา ทักษะภาษา

โดยเฉพาะตัวชี้วัดการจัดการศึกษา สาขาบริหารจัดการตอบโจทย์ความต้องการของภาคธุรกิจ ที่อันดับลดลงจาก 19 เป็น 32 ดังนั้น CIRCO Hub Thailand จึงต้องการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถต่อยอดงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์อย่างยั่งยืน

ดร.ธัญพร กริชติหาญวณ ผู้อำนวยการสมาคมเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กแห่งประเทศไทย (UNGCT) ระบุว่า ปัจจุบัน

ภาคธุรกิจไทยตื่นตัวด้านความยั่งยืนมากขึ้น แม้จะมีเงินทุนรองรับ แต่ยังมีขาดไอเดียใหม่ๆ และบุคลากรที่จะเข้าใจเรื่องการออกแบบธุรกิจยั่งยืน การพัฒนากำลังคนตั้งแต่ก่อนวัยทำงานจึงเป็นเป้าหมายใหม่ที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ

ยกตัวอย่างหลักสูตร CIRCO: Creating Business Through Circular Design หรือการออกแบบธุรกิจเพื่อไปสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นหลักสูตรพื้นฐานที่สตาร์ทอัพในประเทศเนเธอร์แลนด์ต้องได้รับการอบรมจากทางภาครัฐ และยังได้รับ

รางวัล European Enterprise Promotion Awards 2023 เป็นหนึ่งในโมเดลที่ดีที่สุดในการส่งเสริม SMEs เปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน

สำหรับหลักสูตร CIRCO จะเริ่มต้นปูพื้นฐานจากแนวคิด “ภูเขาแห่งคุณค่า” (Value Hill) เป็นโมเดลที่อธิบายเส้นทางของสินค้า ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการหมดอายุการใช้งาน โดยเปรียบเหมือนการได้ขึ้นเขาจากช่วงที่ธุรกิจ “เพิ่มคุณค่า” เช่น การสกัดวัตถุดิบ การผลิต และการขาย แต่หลังจากนั้นจะเปรียบเหมือนการไต่ลงเขา เป็นช่วงที่ “ทำลายคุณค่า” หากไม่มีการจัดการหลังใช้งาน เช่น การซ่อมแซมหรือรีไซเคิล มูลค่าที่สร้างมาก็จะหายไป แนวคิดนี้ช่วยให้เห็นภาพว่าการออกแบบธุรกิจแบบหมุนเวียนคือการรักษาคุณค่าไว้ให้นานที่สุด ไม่ปล่อยให้สูญเปล่ากลายเป็นขยะ

ผู้เข้าร่วมยังได้เวิร์คช็อปออนไลน์กับ Bas Roelofs เทรนเนอร์จาก CIRCO Netherlands นักออกแบบอุตสาหกรรมผู้มีประสบการณ์กว่า 20 ปี ด้านการตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในบริษัทผู้ผลิตระดับโลก เช่น Philips, Berg Toys และ Thule ได้เห็นว่า หน้าที่ของนักการศึกษาคือการสร้างความอยากรู้อยากเห็นให้ผู้เรียนและกระตุ้นให้ตั้งคำถามกับขยะรอบตัว เพราะเศรษฐกิจหมุนเวียนไม่ใช่แค่เรื่องของวัสดุ แต่คือการร่วมมือของทุกภาคส่วนในห่วงโซ่คุณค่า ที่ต้องลุกขึ้นมาเล่าเรื่อง “Value Destruction” หรือคุณค่าที่สูญหายไปตลอดห่วงโซ่คุณค่า และร่วมกันออกแบบใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ